

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3129/2022
18.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., Општина ..., чији је пуномоћник Марко Благотић, адвокат из ..., против тужених Републике Србије, Министарства здравља, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду и Дома здравља Драгаш, Општина Драгаш, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3638/21 од 29.10.2021. године, у седници одржаној 18.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3638/21 од 29.10.2021. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3566/18 од 04.02.2019. године, исправљене решењем П1 3566/18 од 12.11.2019. године, решењем П1 3566/18 од 01.04.2021. године и решњем П1 3566/18 од 01.04.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезани тужени да тужиоцу солидарно исплате укупан износ од 465.389,14 динара, на име накнаде мање исплаћене плате за период од 01.10.2013. године до 31.12.2015. године у појединачно опредељеним месечним износима, са законском затезном каматом почев од датума доспелости до исплате, као у садржају тог става. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 128.907,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3638/21 од 29.10.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда и одбијен, као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да тужиоцу солидарно исплате укупан износ од 465.389,14 динара, на име накнаде због мање исплаћене плате за период од 01.10.2013. године до 31.12.2015. године, у појединачно опредељеним месечним износима, са законском затезном каматом почев од датума доспелости до исплате, као у садржају тог става. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде и одбијен

захтев тужиоца да му тужени солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 128.907,00 динара, а тужилац обавезан да туженој Републици Србији, Министарству здравља на име трошкова првостепеног поступка исплати износ од 57.000,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој Републици Србији, Министарству здравља, на име трошкова поступка по жалби исплати износ од 18.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 403. став 2. тачка 2. у вези са чланом 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20), и утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку пред нижестепеним судовима није почињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог Дома здравља Драгаш, на радном месту ..., које послове је обављао до јуна 1999. године, од када због опште познатих околности (безбедносно – политичке ситуације) није обављао послове свог радног места. Тужиоцу је уговором о уређивању међусобних права, обавеза и одговорности број ../2012 од 12.10.2012. године, утврђено право на зараду у пуном износу, по коефицијенту 12,59. Од јула 1999. године до 31.12.2015. године, тужилац је примао накнаду коју је одредила Влада Републике Србије. Висина разлике између накнаде коју је тужилац примао и плате коју би примао да је радио утврђена је из обрачуна Дома здравља Драгаш од 25.09.2017. године. Тужилац у овој парници потражује накнаду штете у висини разлике између исплаћене накнаде и плате коју би остварио да је у утуженом периоду радио.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца и обавезао тужене да исплате тужиоцу укупан износ од 456.389,14 динара, са припадајућом законском затезном каматом почев од доспећа сваког појединачног месечног износа до исплате, који представља разлику између износа који су тужиоцу исплаћивани до износа које би примао да је радио. Основ одговорности тужених за штету коју тужилац трпи због изостанка плате првостепени суд је засновао на незаконитом поступању тужених, уз позивање на одредбу члана 154. став 1. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је одлучујући о жалби тужених преиначио првостепену пресуду и одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца, закључивши да тужена Република Србија није пасивно легитимисана, да је тужени Дом здравље Драгаш пасивно легитимисан. Другостепени суд је сматрао да је за конситуисање одговорности туженог Дома здравље Драгаш, као послодавца за штету коју тужилац трпи у смислу правила из члана 172. став 1. у вези члана 154. став 1. Закона о облигационим односима потребно да постоји узрочно - последична веза између недозвољене радње послодавца и штете у имовини тужиоца, те да нису испуњени услови за конситуисање одговорности послодавца за штету коју тужилац трпи у виду изостале плате, јер тужилац због општепознатих догађаја на Косову и Метохији није могао да оствари

право на рад, будући да послодавац није обављао своју делатност. Ово све применом одредби члана 1., 3., 12. Закона о јавним службама, члана 172. став 1. у вези члана 154. став 1. Закона о облигационим односима и члана 2. став 4. Закона о платама у државним органима и јавним службама.

По оцени Врховног суда, супротно наводима ревизије, другостепени суд је правилном применом материјалног право одлучио када је преиначио првостепену пресуду и одбио, као неоснован тужбени захтев тужиоца.

Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 34/01), уређен је начин утврђивања плата, додатака, накнада плата и осталих примања, између осталих и лица запослених у здравственој установи.

Тужилац је био у радном односу код туженог Дома здравља Драгаш, на радном месту ..., које послове је обављао до јуна 1999. године, од када, због опште познатих околности није обављао послове свог радног места. У спорном периоду тужиоцу је исплаћивана накнада плате у висини која је била утврђена актом Владе Републике Србије, којим је Влада Републике Србије на основу својих законских овлашћења одредила висину накнаде радно неангажованим лицима са територије Косова и Метохије, сагласно члану 11. став 1. Закона о платама у државним органима и јавним службама. С обзиром на то да тужилац није био радно ангажован у спорном периоду, то у радњама туженог Дома здравља Драгаш нема противправности, односно не постоји незаконито поступање овог туженог, па нема ни основа за накнаду штете у смислу члана 154. и 172. Закона о облигационим односима, са којих разлога је правилан закључак другостепеног суда да је у односу на овог туженог тужбени захтев неоснован. Околност што тужиоцу није престао радни однос, сама по себи не подразумева да он има право на исплату плате као да обавља послове свог радног места. Правилан је закључак другостепеног суда да тужена Република Србија није пасивно легитимисана, с обзиром да је тужилац био у радном односу код туженог Дома здравља Драгаш, које је самостално правно лице. Стога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић